

Matt 25, 14-30 – Licht! 5
Votum / groet; LB 289; gebed; Ps 130 (begin kidsclub); lezen Matt 25, 14-30; preek; LB 816 (einde kidsclub); gebed + GK 180d; levensvernieuwing met Matt 5, 1-10; collecte; WK 272; zegen + LB 425
Bergschenhoek 21.4.2024

Dit is preek 5 in jaarthema Licht!. Preek 1 en 2 wilden missionair bewustzijn aanwakkeren – Jezus stuurt de wereld in: Ga op weg, en God zelf zoekt in liefde de wereld. Preek 3 en 4 gingen over licht zijn met daden en met woorden (getuigen). Deze preek wil motiveren om in hier en nu, in eigen omgeving, aan de slag te gaan met het kapitaal van Jezus' liefde dat Hij in beheer heeft gegeven. Daarvoor gebruik ik de gelijkenis van de talenten in Matteüs 25.

De boer op met het evangelie van Jezus **dia**

Ik begin met het uit de weg ruimen van een hardnekkig misverstand. Namelijk: dat de talenten in dit verhaal staan voor een gave, een aanleg die jij hebt. Dus dat jij ergens talent voor hebt, ergens goed in bent. De een is goed met cijfers, de ander is goed met mensen. DAT IS NIET ZO! Voor eens en voorgoed: zet het uit je hoofd.

In de Bijbel gaat het bij een talent om geld. Als je het opzoekt op internet dan vind je dit: 'Een talent (Latijn: talentum, van Oudgrieks: τάλαντον/tálan-ton, gewicht) was in de oudheid een gewichtseenheid en een valuta-eenheid'. Dus: geld. Geld uitgedrukt in een gewicht. Per talent 30 kilo. Ik kwam ergens tegen dat één talent in die tijd gelijk stond met 6000 daglonen. Een snelle rekensom naar vandaag: één talent is 1.200.00 euro. Vijf talenten: 6 miljoen, twee 2,4 miljoen, één 1,2 miljoen. Echt veel geld dus.

De knechten krijgen dit geld in beheer. Waar het verhaal om draait: wat gaan ze ermee doen? Ik wil het toepassen naar ons jaarthema. Licht zijn. Hoe? Het 'geld' dat je van Jezus krijgt beheren. Kort samengevat: De boer op met het evangelie. Niet zo statig en heilig geformuleerd, maar ik denk dat hiermee de kern wordt aangeraakt. Laten we kijken!

Jezus vertrouwt je zijn kapitaal toe **dia**

Eerst iets over de context. Jezus bereidt zijn leerlingen voor op de tijd dat Hij er niet meer is. Hij in de hemel. Zijn leerlingen op aarde. Hij zal terugkomen, dat wel. Maar dat kan een hele tijd duren. Wat ga je doen in die tijd? Over die vraag gaat dit verhaal.

De boodschap is duidelijk. Ga niet omhoog zitten kijken, de dagen aftellen – komt Hij al? Nee, kijk juist om je heen en zie wat er nog gedaan kan worden. In de taal van het verhaal: ga aan de slag met het geld dat de heer in beheer heeft gegeven.

Die heer is Jezus. Die knechten zijn zijn leerlingen die in de wereld achterblijven. Zijn kerk, zou je kunnen zeggen. Jij en ik. Jezus is in de hemel. Hier op aarde laat Hij zijn bij elkaar verdiende geld achter.

Waar staat dat geld voor, wat bedoelt Jezus ermee? Het is het bezit van Jezus. Het kapitaal dat Hij bij elkaar heeft verdiend. De optelsom van Jezus' woorden en daden. Alles dat hoort bij het goede nieuws van Gods koninkrijk. De overwinning op de dood, verlossing uit zonde, een nieuw leven krijgen, de weg open naar een prachtige toekomst, de liefde en de vrede van zijn koninkrijk. Ik laat het bij jullie achter, zegt Jezus tegen zijn volgelingen. Aan jullie geef Ik mijn kapitaal in beheer.

'In beheer geven': dat betekende toen: ervoor zorgen, het bezit laten groeien en bloeien, zoeken naar mogelijkheden om het goed in te zetten. Er de dingen mee doen die je heer er ook mee zou doen. Daar gaat dit verhaal over. Het koninkrijk van God aan de man brengen, uitventen in de wereld. Verder in het spoor van Jezus.

En moet je kijken, de heer heeft een groot vertrouwen in zijn knechten. Hij verdeelt zijn totale vermogen onder hen. Hij houdt niks achter. Als je dat toepast op nu: Jezus heeft een groot vertrouwen in jou, mij, ons samen, zijn kerk op aarde zeg maar. Alsjeblieft, mijn hele kapitaal, Ik neem niks mee naar de hemel, maar leg het allemaal in jullie handen. Doe er mooie dingen mee. Breng het verder in de wereld. Ik heb er alle vertrouwen in dat jullie dat kunnen. Zo begint het verhaal: Jezus heeft een groot vertrouwen in jou en mij, ons samen. Hij vertrouwt ons zijn hele kapitaal toe.

Je krijgt goud in handen **dia**

Vertrouwen in iedereen? Die laatste knecht – wordt hij niet afgescheept met één talent? Nou nee. Hij krijgt 1,2 miljoen euro. Niet niks. Bovendien, het verschil in bedrag is geen kwestie van vertrouwen. Eerder van draagkracht. De heer deelt uit 'naar wat ieder aan kan'. De heer heeft daar oog voor. Hij wil zijn knechten niet overvragen.

Als ik daarbij dan denk aan Jezus... dat doet mij dan echt goed. Jezus overvraagt niet. Hij vraagt niet het onmogelijke van je. Nee, Jezus weet wat je aan kunt. Het geeft niet als een ander een grotere portie krijgt. Hou jij je maar bezig met de portie die jij krijgt. Meer hoeft je niet te doen, of moet je willen doen.

En kijk vooral naar wát je in handen krijgt. Je krijgt goud in handen. En een hele boel ook. Denk aan die bedragen. Echt veel. Een prachtig startkapitaal. Een bedrag dat alles in zich heeft om er mooie dingen mee te doen. Er handel meer te drijven, winst te maken. Kapitaal met potentie. Ga ermee aan het werk, en dan zul je het kapitaal zien groeien, winst maken voor je heer.

Lieve mensen, laat dat binnenkomen: wij hebben goud in handen. Dat hele kapitaal dat Jezus heeft achtergelaten. Alle schatten van het koninkrijk. Prachtig materiaal. Het blinkt je tegemoet. En het is nog veel ook. We kunnen er levens mee veranderen, het verschil ermee maken. En dat zit gewoon allemaal in dat kapitaal zelf.

Het trof mij. Want soms denk je wel eens: Wat schieten anderen nou op met de boodschap van Jezus? Wie heeft er wat aan? Ik kom dat wel eens tegen bij mensen om mij heen. Bij mijzelf ook. Iets van schaamte, terughoudendheid. Het is stom en saai. Het slaat toch niet aan. Misschien herken je het. Maar wat ik hier hoor en jou wil meegeven, ook mijzelf: we krijgen goud in handen. Dat evangelie van Jezus – wat een verhaal is het, het heeft alles in zich om prachtige dingen mee te doen!

Ga ermee aan de slag **dia**

Ja, de hamvraag nu. Wat gaan ze ermee doen? Het gaat twee kanten op. De eerste twee knechten gaan er meteen op uit, ze gaan er handel mee drijven. Hoe doe je dat? Ik ben zelf niet bepaald een ondernemer. Maar ik kan me voorstellen dat je de markt op gaat, je product aan de man brengt, met mensen contact zoekt, investeringen doet. Je moet een beetje durven, en niet bang zijn om te falen. Als je een tijd verlies draait, moet je je niet laten ontmoedigen, maar stug doorgaan. Je hebt vertrouwen in je product.

Als je dat vertaalt naar vandaag. Naar licht zijn. Het evangelie verder brengen in de wereld is dus een soort handel drijven. De markt van de wereld op gaan. Investeren. Durven. Mogelijkheden zien en gebruiken. Kansen benutten. Er mooie dingen mee doen, zodat het groter wordt en groeit. Er zullen tijden zijn, dat het tegenvalt – het zit tegen, je draait verlies.

Laat je niet ontmoedigen. Blijf vertrouwen houden. Hou vol. Het is een goed verhaal dat je de wereld in mag brengen.

En dan is er de derde knecht. Hij pakt het heel anders aan. Hij stopt zijn kapitaal in de grond. In de tijd van toen was dat niet zo vreemd. Het was de makkelijkste manier om je geld te bewaren. Je kon het mooi dichtbij jezelf houden. Dat is precies wat de heer deze knecht verwijt. Je hebt je geld bij jezelf gehouden. Veilig in de grond. Die knecht dacht: ik kan het maar beter bewaren, verkopen zal het toch niet. Hij heeft er geen vertrouwen in. Hij zegt het zelf tegen zijn heer: 'uit angst heb ik het begraven'.

Zo kan het dus ook. Het kapitaal van Jezus bij jezelf houden. In de grond stoppen. Niet de markt op gaan, gewoon blijven zitten. Je laten leiden door angst, en niet door vertrouwen. Verkopen zal het toch niet. We houden het liever voor onszelf.

De eerste twee worden beloond. Goed gedaan, zegt Jezus. Ik verdubbel je winst. Dat is wat Jezus graag ziet. Dat je ermee de markt op bent gegaan. Omdat je weet: hier kunnen we prachtige dingen doen in de wereld om ons heen. Het goud van Jezus' koninkrijk willen we verder brengen, groter maken, laten groeien. Ofwel: de boer opgaan met het evangelie – dat ziet Jezus graag.

En wees creatief **dia**

En nu nog het laatste. Wees creatief. Ja, want wat opvalt: de heer in het verhaal geeft geen instructies. Een to do lijst – dit moet je wél doen en dat niet. Die knechten mogen het zelf bepalen. Hoe ze de markt op gaan, wat ze gaan doen – hun eigen creativiteit wordt aangesproken. Zo zit Jezus er dus in. Hij stuurt je niet op weg met een to do lijst, een stappenplan – het moet zus of zo. Nee, je mag het zelf bedenken. Wees creatief.

Ik vind dat een hele belangrijke wegwijzer bij ons jaarthema. Hoe willen we licht zijn? Er is niet 'one size fits all'. Wat past bij ons? Welke mogelijkheden, welke kansen zien we hier? Wat hier past, hoeft ergens anders niet te passen. Wat ze ergens anders doen, hoeft je hier niet kopiëren. Doe wat je hier kunt. En doe wat past bij onze mogelijkheden hier. Meer hoeft niet. Lijkt me nou echt een mooie vraag om over na te denken, voor jezelf, in de kring, samen: wat zou dit voor ons kunnen betekenen?

En twee dingen zijn daarbij belangrijk. Om te beginnen: vanuit welke houding ga je aan de slag? Bij de derde knecht blijkt uiteindelijk: hij heeft een verkeerd beeld van zijn heer, hij heeft niks van hem begrepen. 'U bent streng, u maait waar u niet hebt gezaaid' – met andere

woorden: u laat anderen het vuile werk voor u opknappen, en steekt zelf geen vinger uit. Die andere twee zitten er anders in. Ze kijken naar hun heer, horen zijn verlangen, begrijpen wat hij bedoelt. Ze gaan kijken met zijn ogen, zij gaan meedoen in zijn missie, verder in zijn spoor. Die houding dus. Wij samen, jij en ik. Aan het werk voor onze Heer. Zijn verlangen horen, kijken met zijn ogen, je laten inzetten voor zijn zaak, verder gaan in zijn spoor. Omdat zijn liefde ons drijft.

En het andere: Het gaat niet om de behaalde winst, maar om de getoonde inzet. Het maakt de heer in het verhaal niet uit hoeveel winst er is behaald. Vijf of twee talenten erbij – allemaal prima. Wat hij prijst en waardeert in de eerste twee knechten is: jullie zijn trouw geweest, betrouwbaar in het beheer over mijn kapitaal. Wat de heer in het verhaal de derde knecht verwijt: je hebt niks gedaan, niet eens het geld bij een bank gebracht – dat had ook gemogen. Dus hou dat vast: Het gaat bij Jezus niet om ‘targets’ en SMART doelstellingen van: over een jaar moet er dit of dat bereikt zijn. Waar Hij naar kijkt: ben je trouw geweest? Het gaat niet om de behaalde winst, maar om de getoonde inzet.

De boer op met het evangelie **dia**

Zo dus. Licht zijn. De boer op met het evangelie. Kijk naar het vertrouwen dat Jezus heeft in jou en mij. Kijk naar het goud dat jou en mij in handen wordt gelegd. Laat je niet leiden door angst, maar door vertrouwen. Wees creatief. Ga ermee aan het werk. Uit liefde voor Jezus en in trouw aan Hem. Wie weet wat er dan voor moois kan gebeuren!

Poll

De welbekende poll. Hoe komt dit allemaal bij je binnen? 1) Ik voel motivatie om hiermee aan het werk te gaan, 2) Ik word bemoedigd: we zitten op de goede weg, 3) Ik raak benieuwd: welke kansen en mogelijkheden dienen zich aan, 4) Ik word geprikkeld: we kunnen wel een oppepper gebruiken.